

Kallelse

Produktionsstyrelsen kallas till sammanträde

Tid: Tisdagen den 5 Juli 2016 kl 18.00

Plats: Konferensavdelningen, Largen, Alceahuset

Övrig information:

Losjön är bokad från kl 17 för Produktionsstyrelsen

Largen är bokad från kl 17 till Oppositionen

På uppdrag av

Gunnar Fristedt
Produktionsstyrelsens ordförande

Sara Salminen
Nämndsekreterare

Dagordning

7:1 Närvaro

7:2 Val av justerare samt tid och plats för justering

7:3 Fastställande av dagordning

7:4 Ekonomi i balans inom hemtjänstverksamhet i egen regi (Dnr PS 2016/0072-042)

7:9 Övriga frågor

Tjänsteutlåtande

Produktionsförvaltningen

Datum 2016-06-28

Dnr PS 2016/0072-042

Till Produktionsstyrelsen

Ekonomi i balans inom hemtjänstverksamhet i egen regi

Sammanfattning

Produktionsstyrelsen har gett produktionschefen i uppdrag att ta fram en konsekvensanalys, med anledning av Kommunstyrelsens beslut 2016-06-13, gällande krav på åtgärder för att nå en ekonomi i balans inom kommunal hemtjänst i egen regi. Produktionsförvaltningen gör bedömningen att hemtjänstverksamheten under dag- och kvällstid inte kan bedrivas i egen regi med en ekonomi i balans. En avveckling av hemtjänstverksamheten ska därför ske i samråd med Vård- och omsorgsnämnden, så att ekonomi i balans uppnås senast 2017-01-01.

Beslutsförslag

Produktionsstyrelsen beslutar

1. Meddela Vård- och omsorgsnämnden att Produktionsstyrelsen avser att, på fastlandet, avveckla hemtjänst dag- och kvällstid så att ekonomi i balans uppnås senast 2017-01-01.
2. Meddela Vård- och omsorgsnämnden att Produktionsstyrelsen avser att, på Ljusterö och omgivande öar, avveckla hemtjänst dag, kväll och natt samt uttryckning vid trygghetslarm så att ekonomi i balans uppnås senast 2017-01-01.

Bakgrund

Produktionsstyrelsen har gett produktionschefen i uppdrag att ta fram en konsekvensanalys, med anledning av Kommunstyrelsens beslut 2016-06-13, gällande krav på åtgärder för att nå en ekonomi i balans inom kommunal hemtjänst i egen regi.

Produktionsförvaltningens hemtjänstverksamhet under dag och kvällstid, utförs från och med 2009 enligt lagen om valfrihet (LOV). Hemtjänstverksamheten består idag av cirka 250 kunder med cirka 115 000 beviljade timmar per år och 92 tillsvidareanställda medarbetare med skiftande tjänstgöringsgrader. Årsbudgeten omfattar 73,53 årsarbetare och omsätter 38,4 miljoner kronor 2016.

I verksamheten ingår även ansvar för hemtjänst nattetid och trygghetslarm dygnet runt på uppdrag av Vård- och omsorgsnämnden. Hemtjänst nattetid och trygghetslarm dygnet runt är anslagsfinansierad verksamhet om ca 7,5 miljoner respektive 2,6 miljoner kronor och hanteras av 16 tillsvidareanställda medarbetare (10,3 årsarbetare). Inför 2016 beslutade Vård- och omsorgsnämnden om en förändring av trygghetslarmet dagtid där samtliga LOV-aktörer, innan årets slut, förväntas hantera sina egna larmkunder på dag- och kvällstid. Endast larmuttryckningar nattetid samt installation och administration av larmen beslutades bli kvar inom produktionsförvaltningen.

Produktionsförvaltningens hemtjänstverksamhet dag- och kvällstid har minskat från ca 132 000 utförda timmar år 2011 till ca 108 000 år 2015. Prognosen för år 2016 är cirka 96 000. Omslutningen

Tjänsteutlåtande

har minskat på grund av ökad konkurrens och förlorade marknadsandelar från 68 % år 2011 till 36 % i april 2016.

För att verksamheten ska komma i ekonomisk balans har kommunstyrelsen beslutat om en ökad produktivitetsgrad på 75 % 2016, 80 % 2017 och 84 % 2018. Med produktivitetsgrad menas en relation mellan utförd tid hos kund (som resulterar i en intäkt) och tillgänglig personaltid (som resulterar i en personalkostnad). Produktivitetsgraden har genom olika insatser ökat något under de första fem månaderna 2016 (från 69 % till 73 %) men det är inte realistiskt att tro att en genomsnittlig produktivitetsgrad på 75 % för innevarande år nås.

Den totala hemtjänstverksamheten hade ett underskott på - 4,8 mkr 2011 och ett underskott på - 6 mkr år 2015. Prognosen för 2016 pekar på ett underskott på - 7,1 mkr vilket motsvarar 15 % av omsättningen. För de fem första månaderna år 2016 har verksamheten ett underskott motsvarande 2 400 tk (bilaga 1).

Under de senaste åren har produktionsförvaltningen vidtagit en rad åtgärder för att effektivisera verksamheten. Elektronisk tidsmätning via mobiltelefon och nya planeringssystem har införskaffats. Alla arbetsprocesser har gått igenom. Administration och ledning har minskats. Kontinuerliga ansträngningar har gjorts för att anpassa bemanningen till efterfrågan men de har inte varit tillräckliga i förhållande till den ökande konkurrensen och de ständigt minskande marknadsandelarna.

Under våren 2015 genomfördes personalanpassningar motsvarande 10 årsarbetare och under hösten 2015 inleddes arbetet med ytterligare omstruktureringar i det sk Vi-kan-projektet. Produktionsförvaltningens hemtjänst har under våren ökat andelen utförd tid av den beställda tiden. Detta ger en positiv effekt på intäktssidan men produktivitetsgraden ökar bara marginellt pga av att personalkostnaderna fortfarande är höga. Under 2016 finns behov av nya effektiviseringar, då förändringar av den sk bomtidsersättningen beslutats från 1/7. Innan dessa effektiviseringar får genomslag kommer produktivitetsgraden sannolikt återigen minska.

Vid en minskning av personalstyrkan i den omfattning (13 av 73 årsarbetare) som skulle krävas för att nå ekonomisk balans före 1/1 2017 vore det inte längre möjligt att utföra de beviljade timmarna, vilket i förlängningen skulle leda till fortsatt minskade intäkter och nya underskott i ekonomin. Vid produktionsstyrelsens sammanträde 2016-05-19 meddelade produktionschefen att med det ekonomiska resultatet från föregående år tillsammans med de rådande förutsättningarna under år 2016 är bedömningen att en ekonomi i balans är omöjlig att nå.

Förvaltningens slutsatser

Produktionsförvaltningen gör bedömningen att hemtjänstverksamheten under dag- och kvällstid inte kan bedrivas i egen regi med en ekonomi i balans och bibehållen kvalitet. Avvecklingen av hemtjänstverksamhet föreslås därför ske under hösten 2016. Verksamheten föreslås upphöra senast den 30:e november 2016. Vid en djupare analys av hemtjänstens olika delar kan dock konstateras att det finns anledning att i linje med nedanstående uppdelning överväga att även fortsättningsvis behålla delar av verksamheten i egen regi.

Tjänsteutlåtande

Dag- och kväll fastland

Den delen av hemtjänsten som bedrivs på fastlandet under dag- och kväll enligt LOV är den del som tydligast framstår som en verksamhet som bör avvecklas. Den visar ett tydligt ekonomiskt underskott (bilaga 1) och flera privata aktörer finns etablerade för att ta över kunderna.

Hemtjänst natt och hantering av trygghetslarmet

Nattpatrullen är i dagsläget anslagsfinansierad och servar samtliga kommuninnevånare på fastlandet med behov av hemtjänst nattetid. Verksamheten hanterar även administration och installation av alla trygghetslarm, även på skärgårdsöarna, samt uttryckning till fastlandets samtliga trygghetslarm nattetid. Sammantaget går de båda verksamheterna med ett mindre underskott (bilaga 1). För att kontraktera en annan aktör för natt och larm i nuvarande form krävs en upphandling enligt LOU, vilket inte beräknas kunna vara klart under 2016. Produktionsförvaltningens bedömning är att verksamheten tillsvidare bör och kan vara kvar i egen regi.

Hemtjänst på Ljusterö och kringliggande öar

Hemtjänstverksamheten på Ljusterö och kringliggande öar bör enligt produktionsförvaltningen betraktas som en samlad enhet. De olika delarna, dag/kväll, natt samt larmuttryckningen är var för sig för små för att kunna hanteras i olika enheter. Ur ett ekonomiskt perspektiv (bilaga 1) är det tydligt att en avveckling måste ske, trots att samordningsvinster mellan produktionsförvaltningens vårdenheter på Ljusterö förväntas minska samt att det i dagsläget saknas aktiva privata aktörer i området.

Dialog med socialförvaltningen

Produktionsstyrelsens beslut att avveckla hemtjänsten i egen regi förutsätter att det finns andra aktörer som är redo att hantera en ökad efterfrågan. Produktionsförvaltningen har inlett en dialog med socialförvaltningen i frågan.

Medarbetare

En arbetsmiljökonsekvensbeskrivning (bilaga 2) har upprättats tillsammans med fackförbunden Kommunal och Vision. Den visar bl a att oro för förändring, arbetssituation och framtida försörjning uppstår hos medarbetarna. De fackliga organisationerna är negativa till en avveckling men samverkan kring avvecklingsbeslutet har skett (bilaga 3) och fortsatt samverkan kring en plan för hur avveckling kan ske på bästa möjliga sätt pågår.

Medarbetarna inom produktionsförvaltningens hemtjänstverksamhet har den senaste månaden, av sina enhetschefer, löpande informerats om beslutsången kring en eventuell avveckling. I samband med att beslut fattas ges ytterligare information. Fortlöpande information och samtal med medarbetarna är inplanerat regelbundet under hösten och kommer att pågå så länge behov finns.

Information till kunder och anhöriga

En allmän information om beslutsprocessen kommuniceras via kommunens hemsida. Den direkta kommunikationen till berörda kunder bör avvaktas tills efter Vård- och omsorgsnämndens sammanträde i augusti.

Tjänsteutlåtande

Avvecklingskostnader

Personalkostnaden är beroende av hur många medarbetare som finner annat arbete och hur många medarbetare som är kvar när verksamheten upphör. Vid en personalminskning, av den storlek som en avveckling av hemtjänsten i egen regi innebär, kommer det att bli svårt att undvika en personalrotation som får negativa konsekvenser inom produktionsförvaltningens övriga verksamhetsområden. En beräkning har gjorts där 6 månaders uppsägning inkl PO ingår. Om 30 % av medarbetarna finns kvar blir avvecklingskostnaden 7 000 tkr, vid 20 % 4 600 tkr och vid 10 % 2 300 tkr.

Lokalkostnader består av hyreskostnader motsvarande 125 tkr per månad och en diskussion med Armada om hur vi kan avsluta hyresavtalen behöver föras. Vid 6 månaders kvarstående hyra ger detta en avvecklingskostnad om 750 tkr.

Kvarstående avskrivningskostnader för tidigare investeringar uppgår till 630 tkr.

Kvarstående leasingavtal för bilar efter 31/12 2016 beräknas kosta 132 tkr.

Bilaga

1. Tabell – ekonomisk utveckling inom hemtjänsten
2. Arbetsmiljökonsekvensbeskrivning
3. Protokoll Extra FörSam 20160628
4. Utdrag ur Kommunstyrelsens protokoll 2016-06-13, KS § 8:10.

Kent Henningson
Produktionschef

Bilaga 1.

Tabell ekonomisk utveckling:

Hemtjänst omsättning	Utfall 2011	Utfall 2012	Utfall 2013	Utfall 14	Utfall 15	Ack Maj 2016	Prognos 16
Hemtjänst fastland	40 183	38 437	39 215	37 749	31 892	11 671	27 261
Hemtjänst Ljusterö inkl öar	7 950	8 396	8 811	8 650	10 641	4 835	11 103
Endast hemtjänst	48 133	46 833	48 026	46 399	42 533	16 506	38 364
Nattpatrull fastland	4 423	4 511	4 601	4 873	4 970	2 081	4 995
Trygghetslarm	1 147	1 170	1 193	1 219	2 754	1 084	2 601
Nattpatrull Ljusterö	2 196	2 253	2 302	2 348	2 395	1 049	2 517
Övrig hemtjänst verksamhet	7 765	7 933	8 096	8 440	10 119	4 214	10 113
Omsättning totalt	55 898	54 766	56 122	54 839	52 653	20 719	48 477
Hemtjänst resultat	Utfall 2011	Utfall 2012	Utfall 2013	Utfall 14	Utfall 15	Ack Maj 2016	Prognos 16
Hemtjänst fastland	-4 776	-4 611	-1 902	-3 287	-4 580	-1 683	-4 839
Hemtjänst Ljusterö inkl öar	-832	-1 034	-1 724	-1 012	-1 477	-652	-2 066
Endast hemtjänst	-5 608	-5 646	-3 626	-4 299	-6 056	-2 335	-6 904
Nattpatrull fastland	1 054	472	129	365	-263	-26	-200
Trygghetslarm	128	142	-35	-234	278	25	0
Nattpatrull Ljusterö	-349	-324	-12	140	-331	-19	-46
Övrig hemtjänst verksamhet	833	290	82	272	-315	-21	-246
Utfall totalt	-4 776	-5 356	-3 544	-4 027	-6 372	-2 356	-7 151

ARBETSMILJÖKONSEKVENSBESKRIVNING 2016-06-15

(Förebyggande riskbedömning inför planerad ändring i verksamheten Enligt AFS 2001:1, 8§)

Förvaltning: Produktionsförvaltningen

Enhet: Hemtjänst egen regi

Enhetschefer med ansvar för den fördelade arbetsmiljöuppgiften: **Helen Pihl, Jeanette Loo, Ann Cervin Uddenfeldt, Eva Müller.**

Medverkar vid Riskbedömningen: **Tf VC Stephanie Dargren, Kommunal Eva Hessler, Vision Helen Pihl. Reviderad vid extra FörSam 2016-06-28**

1. Beskriv **vad** ändringen består av

Ändring nr 1	Avveckling av hemtjänstdrift i egen regi.
Ändring nr 2	Avveckling hemtjänst Natt/Larm egen regi

2. Beskriv **var** ändringen ska genomföras

Ändring nr 1	Samtliga hemtjänstenheter i egen regi
Ändring nr 2	Samtliga hemtjänstenheter Natt/Larm egen regi

3. Beskriv **vilka** medarbetare eller grupper av medarbetare berörs av ändringen

Ändring nr 1	Samtliga medarbetare, ca 90 tillsvidareanställda
Ändring nr 2	

4. Dokumentera vilka konsekvenser den planerade ändringen kan få? (frisk- och riskfaktorer)

	Organisation	Arbetsgrupp	Individ
Fysisk arbetsmiljö			Medarbetare kan söka sig till annat jobb och verksamheten kan bli utarmad vilket kan innebära ökad belastning på de som är kvar.
Social arbetsmiljö	Övertalighetsförfarande: Medarbetare har tom aug 1 mån uppsägningstid. Risk för att uppdragen ej kan utföras. Övertalighet inom kommunals och visions avtalsområde kommer att påverka hela produktionens organisation.	Risk för konflikter ökar vid oro för anställningen.	Oro för möjligheten att få ny fast anställning samt försämrade anställningsvillkor.
Psykisk arbetsmiljö	Stor oro i medarbetargrupperna	Ökad belastning på medarbetare då oro kan skapas bland kunder och närstående.	Att förlora anställningen kan innebära en krisreaktion.

5. Gör en riskbedömning om det finns konsekvenser som kan leda till risk för ohälsa eller olycksfall.

6. Dokumentera risker, allvarlighetsgrad, planerad åtgärd, vem som ansvarar för att åtgärderna genomförs, när åtgärderna ska vara genomförda och när kontroll av att åtgärderna fått avsedd effekt ska ske i handlingsplanen

Risker	Bedömning		Åtgärder	Ansvarig	Klart när	Kontroll
	Allvarlig risk	Annan risk				
Se separat Handlingsplan	☐	☐				

Riskkällor och risker	Allvarlig risk	Annan risk	Åtgärder	Ansvarig	Klart när	Uppföljning /kontroll
<p>Enhet: Hemtjänst egenregi, natt, larm Produktionsförvaltningen Ansvarig chef: Kent Henningsson, produktionschef (PC)</p> <p>Psykisk och Social Risk för berörda medarbetare kan uppstå runt oro för beslutsförfarandet.</p>	☐	✓	<p>Avstämning i arbetsgrupp genom samverkan inför beslutsstegen via PC och VC.</p> <p>Löpande information efter varje beslutssteg till medarbetarna via Enhetschef (EC).</p> <p>Erbjuda enskilda medarbetare samtalsstöd från FH via Enhetschef.</p>	PC, VC, EC	Löpande	Löpande
<p>Psykisk och Social Risk för berörda medarbetare kan uppstå runt oro för övertalighetsprocessen.</p> <p>Psykisk och Social risk för oro, gällande berörda medarbetare, att förlora sin anställning i Österåkers kommun och hänvisas till en anställning i ett privat företag där anställningsvillkoren kan vara annorlunda eller att inte få någon anställning.</p>	✓	☐	<p>Avstämning i arbetsgrupp genom samverkan inför information, via PC och VC.</p> <p>Informera vid personalmöten om hur övertalighetsprocessen för berörda medarbetare kommer att gå till, så snart formella beslut är fattade.</p> <p>Säkerställa att stöd till arbetsgrupper ges via FH.</p> <p>Erbjuda enskilda medarbetare samtalsstöd från FH via Enhetschef.</p>	PC, VC, EC, PA-konsult Kommunalt, Vision	Juni/Sep 2016 Aug/Sep 2016	Löpande
<p>Psykisk och Social Risk för samtliga medarbetare inom Kommunals och Visions avtalsområde (Produktionsförvaltningen) kan uppstå runt oro för övertalighetsprocessen.</p>	☐	✓	<p>Avstämning i arbetsgrupp genom samverkan inför övertalighetsprocessen via PC och VC.</p> <p>Säkerställa att Verksamhetschefer Utbildning samt i övrigt berörda Enhetschefer inkl. rektorer får information om övertalighetsprocessen.</p> <p>Löpande information till medarbetare inom Kommunals och visions avtalsområde (Produktionsförvaltningen) till</p>	PC, VC	Aug/Sep 2016	Löpande

				medarbetarna via samtliga Enhetschef (EC) (rektorer förskolechefer mfl)				
Organisatorisk och social risk för berörda medarbetare då risk för konflikter inom arbetsgrupperna ökar vid oro.	☐	✓		Säkerställa att stöd till arbetsgrupper ges via FH av EC.	EC	Löpande	Löpande	Löpande
Fysisk risk då arbetsbelastningen under besluts-samt övertalighetsprocessen kan öka. Detta på grund av att vissa medarbetare kan välja att avsluta sin anställning under processen.	☒	☐		Säkerställa att rutiner för att arbeta ergonomiskt riktigt finns, följs och förstås av samtliga medarbetare. Detta ska ske via EC som vid behov ska ta stöd av FH.	EC	Löpande	Löpande	Löpande
Psykisk risk för berörda medarbetare genom ökad belastning genom oroliga kunder samt till dem närstående.	☐	✓		Innan beslut: Säkerställa att samtliga medarbetare till kunder/närstående kan svara att "ingen kommer att bli utan hemtjänst" men i övrigt hänvisa frågor till ansvarig Enhetschef. Efter beslut: Säkerställa att samtliga medarbetare till kunder/närstående kan svara att "ingen kommer att bli utan hemtjänst" men i övrigt hänvisa till aktuell biståndshandläggare eller vård och omsorgsnämnden (klagomål och synpunkter på Österåkers kommuns hemsida)	EC	Löpande		Löpande
Risk för faktiska krisreaktioner hos enskilda medarbetare. Vilket kan innebära en ökad belastning för övriga medarbetare samt arbetsledning.	☐	✓		Säkerställa att fastställda rutiner för Krishantering finns, är kända och förstås av samtliga medarbetare och arbetsledning. Säkerställ att kontaktuppgifter till FALK finns och är kända för samtliga medarbetare, via Enhetschef. Erbjuda enskilda medarbetare samtalsstöd från FH via Enhetschef. Säkerställa att arbetsledning får möjlighet till chefsstöd genom FH via VC.	VC/EC	Juni/sep		Löpande

Psykisk och social risk för enhetschefer som har att hantera både anställdas och kunders oro samtidigt som de själva är berörda av förändringen	☒	☐	Säkerställa rutiner för chefsstöd Erbjud kontakt med FH Se över möjligheten till extra ledningsresurs under den pågående processen	VC VC PC	Löpande	Löpande
---	-------------------------------------	--------------------------	--	----------------	---------	---------

Österåkers kommun

Ordförande: Kent Henningson

Datum: 2016-06-28

Protokoll Samverkan - Produktionsförvaltningen

Tid:	2016-06-28 klockan 09.00-10.00
Plats:	Stor-Kastet, plan 2 Alceahuset
Närvarande:	Kent Henningson, produktionschef för Kommunal, Eva Hessler för Vision, Elisabet Tångring för Lärarförbundet, Maria Jansson

Ordförande hälsar deltagarna välkomna.

1. Val av justerare

Samtliga närvarande justerar protokollet

2. Godkännande av dagordning

Dagordningen godkändes

3. Beslut

a. Hemtjänsten i kommunal regi

Information och dialog har skett kring arbetsgivarens förslag till Produktionsstyrelsen om att avveckla hemtjänsten i egen regi.

För att uppnå ekonomi i balans senast 1/1 2017 föreslår arbetsgivaren en avveckling av hemtjänst dag och kväll på fastlandet samt en avveckling av all hemtjänstverksamhet på Ljusterö och kringliggande öar.

Samtliga fackliga företrädare lämnar yttrande om att de är oeniga i arbetsgivarens förslag och ställer sig bakom Kommunals motivering:

Kommunal är oenig med arbetsgivarens förslag till beslut, att avveckla den kommunala hemtjänsten, natt och larm.

Processen försämrar våra medlemmars arbetsmiljö och arbetsförhållanden.

Produktivitetsgradens procentsats är framtagen för att få ekonomi i balans inte i förhållande till vad som är möjligt att utföra. Restid mellan kunder, dokumentation, arbetsplatsträffar, bilvård med mera är sådant som ligger i den tid som inte utförs hos kund. Ska produktiviteten ökas för att få

ekonomi i balans måste den tiden minska. Det medför försämrade arbetsförhållanden för personalen. Vi hänvisar till tidigare skrivelse enligt bilaga.

För Österåkers kommun

Kent Henningson
Produktionschef
För arbetstagarparterna

För arbetstagarparterna

Maria Jansson
Läraryrket
För arbetstagarparterna

Eva Hessler
Kommunal

Elisabeth Tångring
Vision

Inför kommunens beslut om att lägga ner egen regi inom hemtjänst yrkar vi att kommunen behåller hemtjänsten och Nattpatrullen i egen regi och att man utvärderar vad en rimlig effektivitetsgrad är, utifrån hemtjänstens krav och förutsättningar. Undersök hur ser effektiviteten ut i andra kommuner, vad är möjligt att utföra utifrån beställning, lagkrav, och för att kunna erbjuda goda arbetsvillkor och förutsättningar för personalen.

Kommunens hemtjänst i egen regi håller hög kvalitet, personalen har lång erfarenhet och hög kompetens. I brukarundersökningen, NKI, nöjd kundindex får man höga poäng.

Det har under långtid varit svårt att få ekonomin i balans. För att råda bot på detta har det varit omorganisationer och besparingar i stor sett varje år. Det har också varit många chefsbyten. Antalet kunder har stadigt minskat, det är fler privata utförare kunderna kan välja mellan med olika erbjudanden om tillvalstjänster. I kommunen har man försökt anpassa personal och organisation utefter den minskade ingång av nya kunder.

Det senaste projektet "Vi Kan" som har fokuserat på mer effektiv planering av tid hos kund, att färre antal personal ska besöka varje kund, har under den korta tid som det hunnit pågå, fallit väl ut. Att inte ge det en chans att få verka fullt ut är resursslöseri både vad gäller ekonomi och personalens engagemang.

Samtidigt som hemtjänsten har ökat sin utförandegrad och Intraphone har införts har Vård och omsorgsnämnden infört förändrade ersättningssystem för att få sin budget i balans. Man har bland annat tagit bort "hälsningstid" och tagit bort ersättningen för "bomtid". Vård och omsorgsnämnden har inte lagt en budget som täcker ökad tid hos kund, vilket är kravet på Produktionsstyrelsen.

Att ta bort ersättning för "bomtid" gör att utförarna får övergå till att öka antalet visstidsanställd, då behovet av personal kan variera från dag till dag.

Förutsättningarna för Kommunens hemtjänst är inte den samma som för de privata utförarna. Kommunens hemtjänst egen regi har fram till mitten av april servat de privata utförarna med att åka på deras kunders larm. Det tar tid utan ersättning från den kund som man lämnar för att åka på larmet. Ersättningen för larmutryckningen utgår från det man hämtar larmkundens nyckel och till dess man lämnar kund. Fortfarande har hälften av de privata utförarna inte tagit över sina kunders larm på dag- och kvällstid.

Det effektivitetskrav som lagts på 75-85% (tid av personalens arbetstid som de är hos kund) är en siffra som tagits fram för att komma i den peng som satts för verksamheten, det är inte en realistisk siffra som har med verksamhetens möjligheter att utföra den.

75% effektivitet betyder att en personal i snitt ska vara hos kund i 6 timmar av sin arbetsdag. Den tid som inte görs hos kund används till att: planera arbetet, dokumentera, rapportera, kontakt med biståndsbedömare eller anhöriga, inköp, transporttid till och från kund, vid många korta insatser går

mycket tid åt för detta, besvara larm, fortbildning, arbetsplatsträffar och möten, tanka och tvätta bilar, paus ska också ingå för att en god arbetsmiljö.

Om effektiviteten ska höjas ytterligare från dagens i genomsnitt 70% innebär det att tiden för det viktiga kringarbetet måste minskas. Det medför försämringar både för kunder och för personal som får sämre arbetsförhållanden.

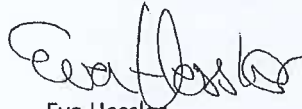
I Täby har man en tid haft sitt larm och natt i privat regi men valt att ta tillbaka det i egenregi.

Vision och Kommunal yrkar på att kommunen behåller hemtjänst och nattpatrull i egenregi.

Vision

Kommunal

Helen Pihl / *Elinabet Jägerskiöld*

Eva Hessler

KS § 8:10

Dnr. KS 2016/0198

(1)

Svar på Produktionsstyrelsen avrapportering av Kommunfullmäktiges uppdrag om produktivitetstillsyn inom hemtjänsten

Kommunstyrelsens beslut

1. Rekommendera och godkänna att Produktionsstyrelsen avvecklar hemtjänstverksamhet i egen regi så att ekonomi i balans uppnås.
2. Avvecklingsprocessen ska ske i samverkan med Vård- och omsorgsnämnden.
3. Åtgärder i form av handlings- och tidsplan för att få en ekonomi i balans ska återrapporteras till Kommunstyrelsen månadsvis.

Röstförklaring

Michaela Fletcher (M) lämnar en röstförklaring avseende särskilt punkten fyra i Socialdemokraternas med fleras yrkande om att ärendet bereds till Kommunfullmäktige för avgörande, innebärande att *denna punkt avslås med hänvisning till att vi följer de av Kommunstyrelsen antagna styrmodellprinciperna för beställare- och utförarorganisation (KS § 4:30) vilka vann laga kraft 2016-04-26.*

Särskilt yttrande

Arne Ekstrand lämnar ett särskilt yttrande

Kristdemokraterna i Österåkers anser generellt att det är viktigt att det inom produktionsstyrelsens ansvarsområden finns väl fungerande kommunala alternativ. Vid sammanträde 2016-05-19 bedömer dock produktionsförvaltningen "att det under 2016 samt planåren 2017-2018, varken är möjligt att uppnå ekonomi i balans eller den av kommunfullmäktige beslutade produktivitetsgraden inom hemtjänsten". Denna bedömning delas i styrelsens beslut med tillägg (punkt 3): "Produktionsstyrelsen föreslår att kommunstyrelsen ser över förutsättningarna för att bedriva hemtjänst i egen regi". Beslutet i PS är enhälligt. Produktionsstyrelsen har – trots flera års försök – inte lyckats vidtaga nödvändiga åtgärder för att lösa underskotten i hemtjänsten. Vi beklagar detta. Vi förutsätter att hemtjänsten i Österåker – även efter beslutade och därefter genomförda förändringar – kommer att hålla en för medborgarna tillräckligt god kvalitet. Vi kommer att särskilt bevaka att så sker.

Arne Ekstrand (KD)

Michaela Haga (C) biträder Arne Ekstrands (KD) särskilda yttrande.

Ann-Christine Furustrand (S) lämnar ett särskilt yttrande

Österåkers kommun ska ha kvar hemtjänsten i egen regi. För valfrihetens skull, som en garanti för våra invånare och för att vi skall ha ett riktmärke vid upphandling.

Forts.

Forts. KS § 8:10

Uppdraget att driva hemtjänst i egen regi har givits av kommunfullmäktige till Produktionsstyrelsen. Frågans karaktär är av avgörande beskafenhets för den kommunala verksamheten och då skall självklart även beslutet gällande en eventuell avveckling fattas av Kommunfullmäktige.

att bara gälla valmöjlighet mellan olika privata aktörer finansierade via kommunalskatten. För det andra är kommunen verksamhet i egen regi är den enda garantin som finns för medborgarna om en privat aktör går i konkurs. Utan verksamhet i egen regi är det svårt för kommunen att säkerställa medborgarnas behov av hemtjänst.

För det tredje saknar kommunen riktmärke och kunskap om hemtjänstens konstanter om den kommunala hemtjänsten avvecklas. Det kan leda till bristande kostandskontroll eftersom Österåkers

Kommun tvingas till att betala det pris som de privata utövarna kräver.

Kommunstyrelsens beslut som det är utformat innebär att kommunal hemtjänst läggs ner även om alliansen säger att det är upp till Produktionsstyrelsen, så har inte med dagens beslut Produktionsstyrelsen någon reell möjlighet att besluta fortsätta bedriva den hemtjänstverksamhet som görs idag. Enligt den av kommunstyrelsen antagna förstärkta styrmodellprincipen så är det Kommunstyrelsen som genom beslut avgör om en kommunalt driven verksamhet skall fortsätta drivas kommunalt eller läggas ut och så tolkar vi också dagens beslut. Skulle den muntliga förklaringen av hur beslutet skall tokas som alliansen ger, ja då innebär det att man bortser från Kommunstyrelsen uppdrag och roll i den förstärkta styrmodellprincipen.

Ann-Christine Furustrand (S)

Reservation

Ann-Christine Furustrand (S), Michael Solander (MP), Roger Johansson (RP) och Andreas Lennkvist Manriquez (V) reserverar sig till förmån för eget förslag.

Sammanfattning

Kommunstyrelsen har de senaste åren beslutat om åtgärdsplaner m.m. för att Produktionsstyrelsen ska nå en ekonomi i balans.

Produktionsstyrelsen har av Kommunfullmäktige (§ 1:8, 2016-02-01) fått i uppdrag att driva hemtjänstverksamhet med en produktivitetsgrad om 75 % i snitt under 2016, 80 % under 2017 samt 84 % under 2018 för att budgeten ska vara i balans. Särskild avrapportering ska ske i samband med månadasuppföljning per april till Kommunstyrelsen. Produktionsstyrelsen har hanterat detta ärende den 2016-05-19, med omedelbar justering.

Andel i egen regi har minskat under de senaste åtta åren från 79 % till 35 %.

Verksamheten i egen regi har redovisat underskott sedan 2010 och under 2015 har underskott ökat kraftigt. Bokslutsprognosen för 2016 visar ett underskott om ca 7 Mkr som motsvarar ca 20 % av omsättningen. Produktiviteten har sänkts under tiden och i april 2016 redovisas ca 70 %.

Med det ekonomiska läget under innevarande år och med förutsättningarna inför år 2017 gör Produktionsstyrelsen bedömningen att en ekonomi i balans är omöjlig att nå.

Forts.

Forts. KS § 8:10

Beslutsunderlag

Kommunstyrelsens kontors tjänsteutlåtande daterat 2016-06-07.

Förslag till beslut

Michaela Fletcher (M) yrkar bifall till Kommunstyrelsens kontors beslutsförslag innebärande

1. Rekommendera och godkänna att Produktionsstyrelsen avvecklar hemtjänstverksamhet i egen regi så att ekonomi i balans uppnås.
2. Avvecklingsprocessen ska ske i samverkan med Vård- och omsorgsnämnden.
3. Åtgärder i form av handlings- och tidsplan för att få en ekonomi i balans ska återrapporteras till Kommunstyrelsen månadsvis.

Ann-Christine Furustrand (S) yrkar avslag på beslutsförslaget till förmån för eget förslag innebärande

1. Att Produktionsstyrelsen ges i uppdrag att fortsätta bedriva hemtjänst i egen regi, i enlighet med kommunfullmäktiges beslut (§1:8, 2016-02-01)
2. Att nytt ersättnings/finansieringssystem för hemtjänsten tas fram.
3. Att regler för bedrivande av hemtjänst görs konkurrensneutrala, dvs. att kommunens särställning bland annat som garant tas med som en faktor samt att likställa i övrigt kraven på de privata utövarna som på den kommunalt drivna Hemtjänstverksamheten.
4. Att ärendet bereds till kommunfullmäktige för avgörande

Michael Solander (MP) yrkar på tillägg innebärande att avrapportering också sker i september och december 2016.

Propositionsordning

Ordföranden frågar om Kommunstyrelsen beslutar enligt Michaela Fletchers (M) yrkande eller enligt Ann-Christine Furustrands (S) yrkande och Michael Solanders (MP) yrkande och finner att Kommunstyrelsen beslutar enligt Michaela Fletchers (M) yrkande.

Omröstning

Omröstning begärs och ska verkställas. Den som är för Michaela Fletchers (M) yrkande röstar ja, den det ej vill röstar nej.

Omröstningen utfaller enligt bilagd omröstningslista med 7-6

Expedieras

- Produktionsförvaltningen
- Vård- och omsorgsnämnden
- Kansliet

Omröstningslista
**Kommunstyrelsen i Österåkers kommun (mandatperiod 2015 - 2018)
KS 2016-06-13, § 8:10**

Parti	Ledamöter	Närvarande	Ersättare	J	N	A
M	Johan Boström	X		X		
M	Hampe Klein	X		X		
L	Mathias Lindow, 1:e vice ordf.	X		X		
L	Jenny Nordström	X		X		
C	Michaela Haga	X		X		
KD	Arne Ekstrand	X		X		
S	Ann-Christine Furustrand, 2:e vice ordf	X			X	
S	Anas Abdullah	X			X	
S	Mats Larsson	X			X	
RP	Roger Johansson	X			X	
MP	Michael Solander	X			X	
V	Andreas Lennkvist Manriquez	X			X	
M	Michaela Fletcher, ordförande	X		X		
	Ersättare					
M	Conny Söderström	X				
M	Christina Funhammar	X				
M	Kenneth Netterström	-				
ÖP	Lennart Berneklint	X				
S	Hans Johansson	X				
RP	Peter Lander	X				
MP	Jonas Jonsson	X				
	Resultat			7	6	-